

PĚT RAD aneb Neplatnost a zdánlivé manželství – část 1.

§ NOVÝ SERIÁL DENÍKU PRÁVNÍ PORADNA

Každý z nás čas od času řeší nějakou právní otázku, častokrát si však ani neuvědomujeme, že konkrétní záležitost v sobě skrývá mnohem více právních problémů a její řešení není tak jednoduché, jak se mohlo zpočátku zdát.

Uzavření manželství je právním úkonem jako každý jiný, a proto i manželství může být stíženo vadou, jež má za následek jeho neplatnost. Tyto vady mohou být takového charakteru, že se na manželství pohlíží, jako by vůbec nebylo uzavřeno, čili jedná se o manželství zdánlivé bez žádných právních následků, nebo musí neplatnost manželství vyslovit teprve soud. V obou případech neplatnost působí ex tunc, tedy od samého počátku uzavření manželství. Manželství pro-

hlášené za neplatné se považuje za neuzavřené. O právech a povinnostech manželů ke společnému dítěti a o jejich majetkových poměrech po prohlášení manželství za neplatné platí obdobně ustanovení o právech a povinnostech rozvedených manželů ke společnému dítěti a o jejich majetkových poměrech.

Některé překážky, které způsobují neplatnost manželství, mohou postupem času odpadnout – pokud se tak stane před prohlášením manželství za neplatné, je manželství

považováno již od jeho vzniku za platné. U zdánlivého manželství konvalidace právních vad nepřichází v úvahu, neboť se na manželství hledí, jako by vůbec nevzniklo. V následujících radách se dozvíme, které skutečnosti mají za následek neplatné manželství a které z nich mohou konvalidovat, a naopak za jakých okolností ke vzniku manželství vůbec nedojde.

Právní rada první

V České republice je zakázaná bigamie a do manželského svazku mohou spolu vstoupit pouze muž s ženou.

Ikdyž je v některých zemích mnohoženství tolerováno či dokonce společností vyžadováno, v České republice uzavření manželství s ženatým mužem nebo vdanou ženou anebo s osobou, která uzavřela partnerství, nejenže způsobuje neplatnost celého manželského svazku, ale je i trestným činem, za nějž hrozí trest odnětí svobody až dva roky. Je však zřejmé, že původní manželství nebo partnerství může během nově uzavřeného zaniknout nebo být prohlášeno za neplatné, v takovémto případě účinky neplatnosti manželství nenanou, nezaniká však trestněprávní odpovědnost manželů. Neplatnost bigamického (či vícereho) manželství vy-

sloví soud i bez návrhu. Mimo to zákon o rodině stanoví, že manželství je trvalé společenství muže a ženy, nejsou proto dovoleny snatky párů stejného pohlaví. I kdyby osoby téhož pohlaví spolu v České republice vstoupily do manželství, jejich manželství by bylo jen zdánlivé a nebylo by třeba vyhlášovat neplatnost tohoto manželství soudem. Mezi pohlavím manželů nečiní rozdíly například Španělsko, Nizozemí, Belgie, Švédsko a Norsko.

Právní rada druhá

K uzavření manželství je nezbytné mít způsobilost k právním úkonům.

Manželství nemůže uzavřít osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům. Osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, může vstoupit do manželství jen se schválením soudu, který může uzavření manželství povolit, je-li zdravotní stav osoby slučitelný s účelem manželství. Do manželství nemůže vstoupit ani osoba stížená duševní poruchou, která by měla za následek omezení nebo zbavení způsobilosti k právním úkonům. Uzavře-li manželství osoba zbavená způsobilosti k právním úkonům nebo osoba, která trpí duševní poruchou, která by měla za následek zbavení způsobilosti k právním úkonům, vysloví

soud neplatnost manželství i bez návrhu. Vstoupí-li do manželství osoba, jejíž způsobilost k právním úkonům je omezena, nebo osoba stížená duševní poruchou, která by měla za následek omezení způsobilosti k právním úkonům, bez povolení soudu, vysloví soud neplatnost tohoto manželství na návrh kterékoli z manželů. Neplatnost manželství soud nevysloví pouze tehdy, jestliže zdravotní stav manžela se stal slučitelný s účelem manželství.

V tomto článku jsme čerpali z níže uvedených právních předpisů: Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině

Rubrika 5 rad zdarma je společným projektem Deníku a internetové právní poradny Právní linka – www.pravnilinka.cz.

Nepřehlédněte

Deník každou středu zveřejňuje právní poradnu, ve které se dozvíte, jak postupovat v konkrétních situacích a čeho se naopak vyvarovat.

V tištěném Deníku přineseme zkrácenou verzi, delší pak naleznete tentýž den odpoledne na www.msdenik.cz.

NEPŘEHLÉDNĚTE: Příští téma: Vzájemné mezi rodiči a dětmi, ostatními příbuznými a manžely

NEPŘEHLÉDNĚTE: Druhou část přineseme příští týden ve středu

Rada seniorů České republiky – Krajská rada Moravskoslezského kraje

SPORTOVNÍ HRY SENIORŮ

Ostrava a Moravskoslezského kraje

Ostrava 21. září až 5. října 2013

dráhové kuželky + pétanque + stolní tenis + ruské kuželky

Přihlášky a bližší informace vyžadujte na E-mailu aktivita.kr@klikni.cz,
GSM 773 654 628 a www.ms-seniors.cz

Tamtéž najdete informace o dalších aktivitách krajské rady seniorů.

Partneři:

Občanské sdružení
SENIORS
ORGANIZAČNÍ CENTRUM
OSTRAVA

OSTRAVA!!!

Generální partner:

Moravskoslezský
kraj